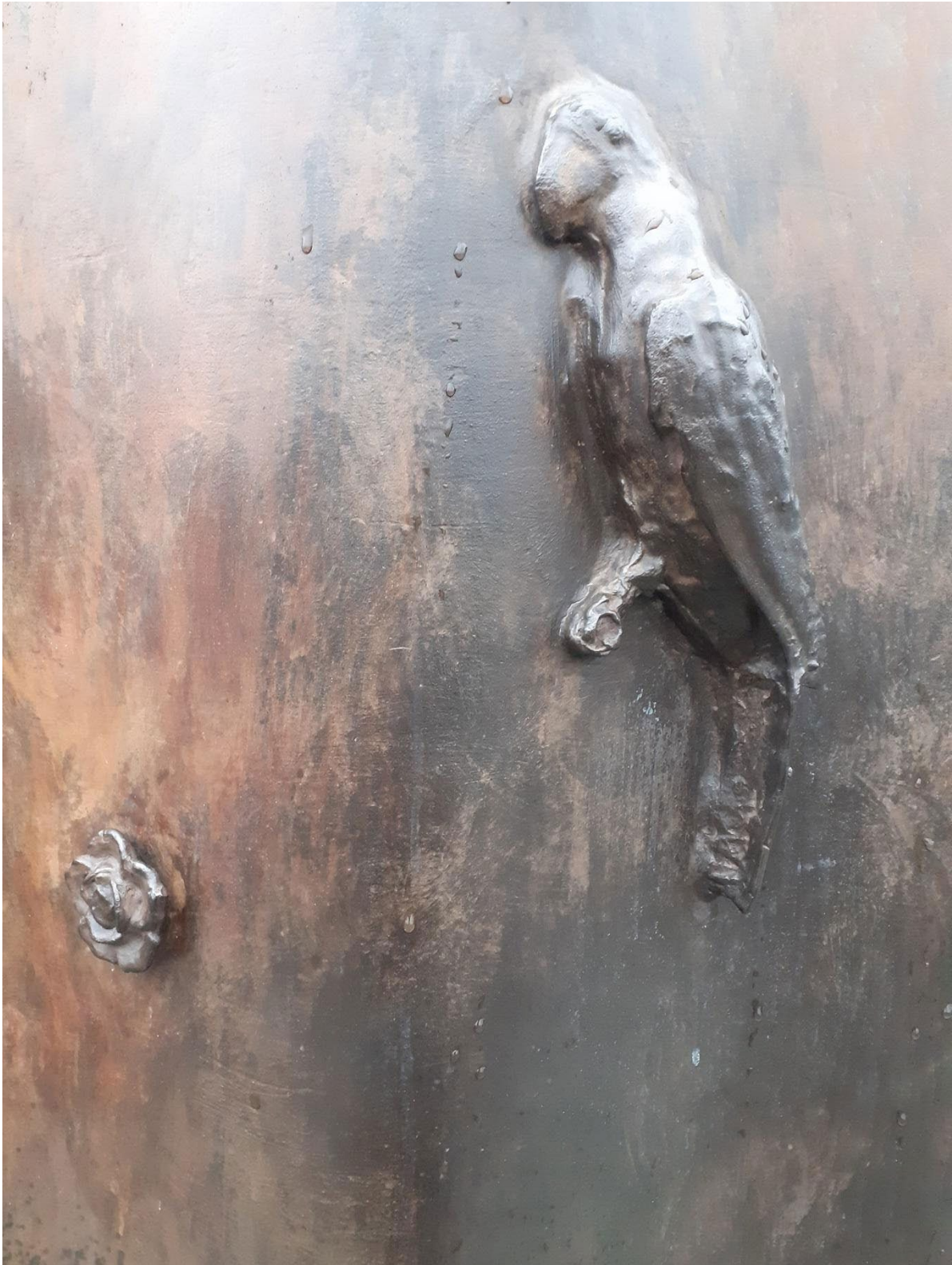

VRIJHEID IN GEDICHTEN EN VERHALEN

Amsterdam, mei 2025

Colofon

Berg Literair Tijdschrift (nr. 2).

Samenstelling, redactie en vormgeving: Sabine van den Berg.

Afbeelding omslag: eigen foto (details Spinozamonument, Nicolas Dings, 2008, Waterlooplein).

Gedichten en verhalen: diverse dichters en schrijvers. Het copyright van de afzonderlijke gedichten en verhalen berust bij de auteurs.

ISSN: 22109900.

Copyright 2025 Stichting Poesia Amsterdam. Deze uitgave mag niet verveelvuldigd worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Over de maker: Sabine van den Berg (Leiden, 1972) studeerde af in Italiaanse taal- en letterkunde en voltooide daarna de pabo-opleiding, de tweedegraads docentenopleiding Nederlands en de eerstegraads docentenopleiding Italiaans. Vervolgens rondde zij in 2020 de eerstegraads docentenopleiding Nederlands af aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Sabine werkte twintig jaar als freelance journalist voor de kunstredacties van onder meer Leidsch Dagblad, Spits en Algemeen Dagblad. Ze woont in Amsterdam en werkt daar in het middelbaar onderwijs.

Voor meer informatie: www.taalbureauvandenberg.nl

Voorwoord

Stichting Poesia Amsterdam gaf tussen 2012 en 2020 een literair tijdschrift uit (getiteld Literair Tijdschrift Poesia); hiervan verschenen dertien nummers. De stichting wilde op die manier een podium vormen voor literair talent, vanaf zestien jaar, dat schreef in het Nederlands en eventueel in het Engels.

Nu, vijf jaar later, ligt er weer een gloednieuwe uitgave voor u, met als titel: Berg Literair Tijdschrift. Dit tijdschrift zal in de toekomst opnieuw incidenteel verschijnen. Het thema voor de inzenders luidde ditmaal: 'Vrijheid in gedichten en korte verhalen'. Dat vormde een inspiratiebron voor zevenenvijftig schrijvers en dichters, want zij zonden hun werk in.

De selectie die u gaat lezen bestaat uit gedichten en korte verhalen met zeggingskracht; een heldere eigen stem. Vol enthousiasme delen de geplaatste dichters en schrijvers hier hun persoonlijke associaties, met wat vrijheid voor hen betekent, met u.

Vanuit de hoofdstad wenst de redactie van Berg Literair Tijdschrift u een heerlijke lente, en bovenal veel frisse schrijfinspiratie, toe.

Met een hartelijke groet,
Sabine van den Berg

Inhoudsopgave

Was het niet de stilte?, door Bette van Polanen Petel

Berg en dal, door Bob Tiesema

Vagabonding, door Jan Fokke Oosterhof

Wolken, door Monique Bol

Vrij brutaal liep ik de gevangenis in, door Florie Pronk

De dag dat vrijheid meer is dan een woord, door Annette Akkerman

Dromenvanger, door Fien Besters

De tittel en Het schildpaddenleventje, door Mehmet Küçükaycan

Miens verhaal, door Bianca Veenstra

Te groot, door Roelie Prins

Transitie Vrijheid, door Ilha Orobio de Castro

Begrensde vrijheid, door Lucy Kortram

Nieuw leven, door Dorothea Virginia Russel

Het leven doet pijn, door Tjade Witmaar

Heldendicht en Witte raaf, door Bert Bossman

Voor onze vrijheid, door Frits Niemans

Aarde, door Jolanda Hommes

Buiging, door Miryam Schobben

Was het niet de stilte?

Een ogenblik niets
want was het niet de stilte
die ons trof in het gebied
in ons gevoeligste gedeelte

Was het niet de nare toon
van welmoed die ons pakte
het gemis van mitrailleurs
die iets in ons verzachtte

Zorgde stilte er niet voor
dat wij erin geloofden
niets of niemand kwaad te doen
hoewel ook onze lichten doofden

Want juist het stille doodvonnis
zou al het goede bederven
en nog eeuwenlang dreigend zoemen
als onkruid tussen roestige scherven

En is het niet opmerkelijk
dat we dachten onze stilte te menen
dat we stonden in die laaiende ondergang
en haar meeslepde sirene

En toen de woorden kwamen
was de wurging al begonnen
we konden allang niet meer praten
communicatie betrof kanonnen

We zochten wanhopig naar bevrijding
we zochten wat het leven nog bood
we zagen de noodzaak op het einde
en wat we vonden was de dood

Dus is het waar, van de herhaling

de trillende lucht, de angst die ons stuurt
het sidderen en beven van deze dagen
doen me denken dat 't niet lang meer duurt

Bette van Polanen Petel

Bette (18) is geboren in Ethiopië, en als eenjarige naar Nederland gekomen met haar adoptieouders. Zij schrijft om de warboel aan gedachten in haar hoofd orde te geven, om haar waarnemingen van de wereld op papier te zetten, en soms juist om nieuwe werelden te creëren. Inmiddels ingeschreven bij de studie International Relations, is zij erg betrokken bij politiek, en veel van haar poëzie en proza betreffen dan ook onderwerpen zoals samenleving, oorlog en ongelijkheid.

Berg en dal

Overleven wil ik als migrant
in een stoet ontheemden
die door bergland trekt
bij maan- en sterrenlicht.
In mij vlamt hunkering
naar een hart, naar armen
die mij omhelzen.

Achter granieten reuzen moet zij
wonen, de godin van de vrijheid,
in wie ik rotsvast geloof.

Ik breek brood in brokken,
schep uit stromend water
om mijn dorst te lessen;
pijn van bebloede voeten
dreigt mijn moed te breken,
treurnis laat ik in klaagzang horen,
heimwee stukt in mijn keel...

Tot de laatste berg genomen is:
vol ongeloof zie ik neer op het land
dat aan mijn voeten ligt..

Bob Tiesema

Bob Tiesema is geboren in 1942 en woont in Harderwijk.

Vagabonding

One day I left the orderly world and ran away
the simple act of leaving certainty
but came the mist, and made me its prey
ploughing for kilometers through thick clay
moving from place to place without a permanent home
on my way to a foreign land astray
searching my way to Santiago
wandering and travelling day after day
living the life of a vagabond
subject to a certain amount of decay
feeling ultimate freedom and euphoria

run and play

Jan Fokke Oosterhof

Jan Fokke Oosterhof (1975) voelt zich een outcast en rebel en voelt zich meer thuis als hij weg is. Hij is opgeleid tot bedrijfseconoom maar verfoeit de groei-economie en het management-blabla. Aldus werd hij avonturier en vult hij zijn dagen met extreme expedities naar alle uithoeken van de wereld. Eenmaal in zijn tent schrijft en dicht hij alleen. Soms maakt het eenzaam, getuige de bio van zijn Instagramaccount Expeditionlifepoems: 'To #coddiwomple is to #travel in a #purposeful manner to a vague #destination. I coddiwomple my #way through #life with #poems feeling #Remi #HectorMalot'.

Wolken

ze blaast wolken in haar tas, verstopt
de geur van wat niet mag, ze houdt zich in
en daarmee doet ze niemand kwaad

roken is verboden, zo staat er op de deur
blok c kamer zeven is geen gevangenis
ze gniffelt dat ze iedereen te slim af is

ik zie de ondeugd in haar fletse ogen
in de hal vond ze een pijpje zonder vuur
blij is ze, als een kind met een lolly

blaast ze gerookte appel, meloen
en zwarte bes als wolken in haar tas
en daarmee doet ze niemand kwaad

Monique Bol

Monique Bol (1966) is woordkustenaar en klimaatdichter. Ze gaf het beste van zichzelf als stadsdichter in haar geboortestad Hoogstraten. Ze publiceert in gelegheidsbundels en dropt haar gedichten in de openbare ruimte. Monique houdt van de spanning van schrijfwedstrijden en ze valt weleens in de prijzen. Haar debuut Er liggen twee holtes op je kussen zal weldra opgevolgd worden door de bundel We tellen ons in kamernummers.

Vrij brutaal liep ik de gevangenis in

'De rode knop indrukken als je in een situatie zit, dan komt er iemand,' zegt hij geroutineerd terwijl hij me de pieper aanreikt. Hij, doorgewinterde bewaker op een zwaarbeveiligde afdeling. Ik, brutaal meisje uit de stad, dat weleens een dagje wilde meelopen in de gevangenis.

Ik neem de bonkige pieper aan en gesp hem op mijn broekrand. We lopen door, deur door, wachten. Zoemer zoemt, volgende deur. Het verse bosje sleutels dat ik net kreeg, brandt in mijn broekzak. Hoef hem niet te gebruiken, dat doen zij voor mij, maar het gaat om het idee: ik wil voelen hoe het voelt om hier te werken. Bijna de laatste deur door. Ik voel al van alles, geloof ik.

In het kantoor van de bewakers, veilig achter glas met staaldraad erdoorheen, blijf ik staan. De muren hangen vol prikborden met roosters, instructies, rapportages, tegelwijsheden en gore grappen. Een onoverzichtelijke, bezielde werkplek. De collega's bekijken mij met een toetsende glimlach. Na een grap die de grens van beleefdheden ruimschoots passeert, mag ik blijven. Met vrij uitzicht op de ingesloten mannen.

'Vergeet niet, de mannen die hier vastzitten zijn al opgegeven. Niet door ons, maar door de buitenwereld. De gemeente wil ze niet hebben, de instanties niet, hun families zeker niet', waarschuwt mijn begeleider. Te veel gelogen en bedrogen en/of teleurgesteld. Te vaak in het oog van justitie gekomen. Te nauw ingeklemd door verslaving en/of ontbrekende emotieregulatie en/of beperkt intellect en/of überhaupt geen grip op iets.

De hele dag wandel ik mee, zie ik gebeuren, hoor ik hier thuis. Ik bevraag vol vuur en overpeins: hoe doen deze bewakers dit? Geduld waar onervuld ongeduld, vertrouwen ondanks onoplosbaar wantrouwen, helpen zonder angst, routine zonder sluimerstand, sturen zonder doel. Het is wachten op Godot, die toch nooit komt.

Dan komt er een nieuwe gedetineerde de afdeling op, geboeid (zowel hij, als ik). De psycholoog komt het kantoor binnen, doet staccato verhaal: 'man, 23, geestelijk slechts 7 jaar. Is vaak angstig. Moet alle structuur en gebeurtenissen vooraf uitgelegd krijgen. Is helaas uit onmacht soms agressief en bekend met steekbewegingen. Daarom zit hij hier. Moet nu vijf dagen in quarantaine, daarover in paniek. Laten jullie hem zijn knuffeltje maar bij zich

houden.' De bewakers begrijpen welke extra zorg hij heeft, en knikken. Ze verdelen taken en pakken de sleutel om hem in te sluiten.

Just another day at the office. Mijn brutaliteit heeft plaatsgemaakt voor nederig ontzag. Ik zou het niet kunnen, dit werk. Ik voel opluchting als ik mijn pieper teruggeef. De buitenwereld lonkt. Dat het fijn was dat ik er was, wilden de bewakers nog zeggen vlak voor ik vertrok. Dat ik goed luisterde, en echt niet in de weg liep. En of ik snel weer terugkom. Dan hebben ze iets meer tijd om uit te leggen. Vandaag onderbezet. Oh ja, en dat vrijheid hem zit in de keuzes die je maakt in de situaties waarmee je te *dealen* hebt, of ik dat nog ergens op wil schrijven.

Florie Pronk

Florie Pronk (1989) schreef op haar achtste een 'goed nieuws'-krant om de wereld een beetje op te leuken. Met schrijven is zij sindsdien nooit meer gestopt. Via public-affairs-artikelen en interviews, rolde zij pardoes de theaterteksten, korte verhalen en woordkunst in. Met als onderwerp het lichte in het leven; of het donkere, waar het licht dan alsnog dwars doorheen schijnt.

De dag dat de vrijheid meer is dan een woord

de dag dat je niet meer achterom hoeft te kijken
en je nergens meer voor hoeft te verschuilen

de dag dat je hand in hand mag lopen met wie
je ook maar wilt en niemand daar iets van zegt

de dag dat je jouw grenzen mag bewaken
dat je 'nee' gehoord wordt en gerespecteerd

de dag dat je jezelf niet hoeft te verloochenen
maar gewoon uit mag komen voor je gevoelens

de dag dat niemand monddood wordt gemaakt
en er ruimte is voor verschillende meningen

de dag dat we niet meer praten over verschillen
maar in ieder mens onze gelijke zien

laten we die dag vieren dat we eindelijk weten
dat vrijheid meer is dan een woord

Annette Akkerman

Annette Akkerman is een dromer en doener, doler en denker, soms een dichter. Een aantal jaren rolden vele korte verhalen en gedichten uit haar pen. Zij viel veelvuldig in de prijzen. Haar schrijfsels werden gepubliceerd, of ze belandden in het veld of op een stoep ergens in Nederland of België. Tot ze besloot het schrijven te beperken tot haiku's en soms een enkel gedicht, wanneer zij het schrijven toch niet laten kan.

Dromenvanger

Mijn vleugels spreiden zich, groot en met kracht
Ik vlieg door dromen, diep in de nacht
Mijn reis is langer dan de tijd
De dromen die ik vang, raak ik nooit meer kwijt
Mijn vleugels vangen de wind, gaan mee met de stroom
Daar, hoog aan de hemel, daar is mijn droom
Mijn vleugels vliegen, met de kracht van vuur
Ze vliegen de tijd voorbij, uur na uur
En daar is mijn droom dan, in al haar stille pracht
Ik raak hem even aan, teder en zacht
Ik hou mijn droom dicht bij mij,
En iedereen die naar me kijkt kan het zien,
Ik ben vrij.

Fien Besters

Fien Besters (16 jaar) schrijft al zolang zij zich kan herinneren. In het begin waren het vooral verhaaltjes, maar op de middelbare school begon poëzie haar aandacht te trekken. Haar liefde voor gedichten is pas echt aangewakkerd toen ze op schrijfkamp is gegaan bij Ina Vandewijer en nu kan zij zich geen leven zonder poëzie meer inbeelden.

De tittel

Weldra verdwijnt de donkere
wolk achter de tedere maan.

De ijzige tijrivier knikt minzaam
naar het schouwspel boven haar.

Ze tekent bij de maan met haar
roomwitte hand een heldere tittel.

De ster die gebaard is verbindt
zich via tressen met het heelal.

Het schildpaddenleventje

Gezapgig komt het schildpadje uit zijn
geschulpte huisje.

Hij kent het schildpaddenleventje
uit en te na en berust daarin.

Op zeldzame momenten is de
verzengende hitte even verdwenen.

De zoele wind golft rondom zijn
hoofdje, zo zoet als honing.

Weifelend strekt hij dan zijn beige hals,
terwijl de vrijheid in zijn neusje kietelt.

Mehmet Küçükaycan

Mehmet Küçükaycan doet sinds twee jaar mee aan proza- en poëziewedstrijden. Afgelopen periode kreeg hij ook erkenning in de vorm van literaire prijzen. Zo won hij onder meer de El Hizra Literatuurprijs 2024 (voor proza).

Miens verhaal

Het was het jaar 1919. Er werd een meisje geboren in Fort van der Capellen, Nederlands-Indië. Een meisje dat een dochter was van een Nederlandse man en een Javaanse vrouw. Haar naam was Mien.

In het jaar 2022 is er een verre achternicht. Zij speurt dagelijks naar verhalen over haar familie. Zij ontdekt de geboorte van Mien en is benieuwd naar haar verhaal. Miens dochter is actief op sociale media. De connectie is gelegd.

Tijdens een videogesprek met de inmiddels in Amerika woonachtige Mien ontstaat er direct een vertrouwde familieband. Mien vertelt haar verhaal aan mij op de hoge leeftijd van 103.

Zij werd misvormd geboren, zoals ze de woorden van haar moeder herhaalt. Er ging een hoop mis tijdens de geboorte. Ze werd geboren met de navelstreng van haar moeder rondom haar nek. Haar moeder verstoot haar en brengt haar naar de nonnen. Deze nonnen zijn alles behalve zorgzaam, waardoor Mien het zwaar te verduren krijgt. Ze wordt emotioneel en fysiek mishandeld. Haar enige houvast is haar vader, opzichter van de BOW (Burgelijke en Openbare Werken) op Sumatra.

Als zij de volwassen leeftijd bereikt, haalt haar vader haar op in een terreinwagen met chauffeur. De weg terug is alles behalve makkelijk. De ontevredenheid van de Indonesiërs leidt ook in 1937 tot conflicten. De weg is geblokkeerd met een boomstam en de wagen wordt beschoten. De dappere chauffeur zet de wagen in zijn achterruit, om vervolgens met het gas open over de boomstam te rijden.

Mien en haar vader overleven de aanslag. Zij arriveren ongeschonden in Fort van der Capellen. Mien was ervan overtuigd dat haar leven beter zou worden, slechter dan bij de nonnen kon het immers niet worden. Eénmaal thuis werd zij genegeerd door haar moeder. Dat deed pijn.

Een paar jaar later vindt Mien haar ware liefde: een militair van het KNIL. Ze raakt zwanger in 1942 en kan haar geluk niet op. Datzelfde jaar werd Nederlands-Indië echter bezet door het Japanse Keizerlijke Leger. Mien en haar nieuwe familie ontkomen niet. Zij wordt gevangen gezet in een

interneringskamp en haar man in het kamp daar tegenover. Ze kunnen door de hekken stiekem briefjes uitwisselen. Zo komt Mien erachter dat haar hele familie geïnterneerd is. Later hoort zij dat haar vader in het kamp omgekomen is. Ze is verscheurd van verdriet, hoogzwanger en haar militair kan alleen maar toekijken.

Een paar maanden later bevalt ze van een zoon. Deze zoon kan ze nog net laten zien aan haar militair. Verdriet maakt plaats voor vreugde. De vreugde maakt op haar plaats weer ruimte vrij voor verdriet op het moment dat haar militair niet meer bij het hek komt.

Het ongewisse knaagt aan haar, net zolang tot de bevrijding komt. Mien en haar zoon ontdekken dat bijna iedereen van haar familie nog leeft. Met uitzondering van de twee belangrijkste personen in haar leven: haar vader en haar militair.

Ze besluit een nieuw leven te starten en maakt de oversteek naar Nederland. Daar vindt ze nieuwe liefde. In de jaren zeventig verhuist ze met haar nieuwe liefde en haar kinderen naar Florida, nog steeds op zoek naar een beter leven.

Deels vindt ze dat. Haar kinderen hebben een goed leven. Ze krijgt kleinkinderen en achterkleinkinderen. Hoewel de gebeurtenissen in Miens leven haar alle redenen hebben gegeven om met woede en verdriet naar de wereld te kijken, doet ze dit niet. Ze maakt jaarlijks de oversteek naar Nederland om bloemen te leggen op het graf van haar inmiddels overleden moeder. Ze zorgt er daarnaast voor dat de familie bij elkaar blijft en een hechte band ontwikkelt.

Mien worstelt ondertussen met vragen over haar eerste liefde: 'Wat is er gebeurd?'. Terug in het jaar 2022 ontmoet ze een verre achternicht. De verre achternicht wil graag haar vragen beantwoorden en gaat naarstig op zoek. Weken gaan voorbij, tot de verre achternicht een antwoord vindt. Ze start een videogesprek met Mien.

Er zijn een aantal documenten gevonden die precies beschrijven wat er met haar militair is gebeurd. De verre achternicht heeft ze vertaald in het Engels, zodat Mien ze kan lezen. Ze vertelt aan Mien dat haar militair te werk is gesteld bij de Birma Spoorlijn, daar heeft hij het ontzettend lastig gehad. Later is hij terecht gekomen op een Japans helschip. Dit schip is tot zinken

gebracht voor de kust van de Filipijnen en daar is haar militair uiteindelijk verdronken.

Mien barst in tranen uit. De verre achternicht kijkt bezorgd en is er stil van. De inmiddels 103-jarige Mien ziet er fragiel uit. Zodra ze weer kan praten toont ze haar dankbaarheid. Bijna tachtig jaar later weet ze eindelijk wat er gebeurd is. Ze is vrij.

We vieren vrijheid in Nederland en overal ter wereld waar er een reden is om dit te vieren. Maar zijn de mensen die een oorlog meegemaakt hebben wel echt vrij, als ze nog met zoveel vragen zitten?

Bianca Veenstra

Bianca Veenstra is de verre achternicht. Dit verhaal is echt gebeurd. Miens naam is gefingeerd uit respect voor haar privacy en die van haar familie.

Te groot

Vandaag stikte ik in een woord,
het bleef haken in mijn keel,
gleed als een vuurslang naar mijn maag,
waar het insloeg als een bom.

Waar op aarde is vrijheid
haar vanzelfsprekende ik?
Een veilig onderkomen
waar iedereen recht op heeft?

Ik kan vrijheid niet rijmen met
kinderen spelend tussen brokstukken
van huizen
van steden
van hun toekomst.

Ik kan vrijheid niet rijmen met
mensen die anderen klem zetten
door misbruik
door landje pik
door hun verregaande ego's.

Laten we vrijheid genezen,
haar wonden verbinden,
haar ware gezicht teruggeven,
haar rechtsgeldigheid.

Misschien neemt het dan
weer haar oorspronkelijk vorm
aan. Een hoopgevend woord
dat het hart verwarmt.

Roelie Prins

*Roelie Prins (1956) schrijft gedichten, columns en korte verhalen. Twee kerstverhalen verschenen in *Lichtjes in je ogen* (2011) en in *De Zoon* (2017), uitgaven van Uitgeverij Mozaïek. De columns verschenen regelmatig in *De Stentor* op de gastschrijverspagina. Zij publiceerde ook negen boekjes in de *Junior Informatiereeks* van Noordhoff Uitgevers. Sinds drie jaar volgt ze de *Goudse Dichtersschool* en is gedichten schrijven haar nieuwe passie.*

Transitie Vrijheid

Is je eigen hartslag tegen je handpalm voelen kloppen,
terwijl je eerst bang was om naar je borstkas te reiken,
bang om het feit onder ogen te zien te voelen, leven.

Aanraking te voelen zonder afschuw,
jezelf in de spiegel toe te lachen.

Is de vrijheid om je eigen weg gaan,
hand in hand met vrienden die dezelfde littekens dragen,
elke stap lichter maken.

Gewapend met zelfspot de avonturen van het onbekende tegemoet te zien.

Ilha Orobio de Castro

Ilha Orobio de Castro is 18 jaar oud. Sinds zijn 14-de schrijft hij aan een fantasy-boek, aan gedichten en spoken-word-voordrachten. Hij heeft zijn vwo-examen gehaald en op dit moment zit hij in een tussenjaar. Hij speelt al een aantal jaren mee in WILD Producties, een plek voor trans- en genderqueer jongeren om elkaar te ontmoeten en theater te maken. Zij werken elk jaar met professionele theatermakers en andere kunstenaars aan een theatervoorstelling die te zien is voor publiek. Hij volgt een schrijfcursus bij The Writer's Guide to the Galaxy, een literair cursuscentrum in Rotterdam dat sinds 2014 schrijfactiviteiten organiseert voor jonge schrijvers.

Begrensde vrijheid

Doorgaans noem jij mij allochtoon, een gast, evenals mijn zwarte buurman,
die als kennismigrant, tijdelijk verblijft in Nederland

What's in a name? No span!

Wat precies begrijp je niet, waar zit de missing link, die kink belet het vieren
van de kabel, dit is mijn permanente stek, ik...

No span, als ik je heb gekwetst

ben niet onderweg, dit is geen tussenstop van een gast die ooit dit land
bezocht, tijdelijk bleef hangen, ik ben geen toerist die
hier op vakantie kwam, besloot mijn ticket te vervangen, ik....

No span, wou niet ongastvrij zijn man!

ben geen gast, ben hier geboren, grootgebracht, de school bezocht in
geboortestad, getrouwd, nu vader, ik. ..

No span, wou je niet buitensluiten man!

voel vaste grond onder eigen voet, in deze bodem ligt mijn navelstreng
begraven, ik laat me niet in jou roltoewijzing vangen, hier staat
een zwarte Nederlander, geen buitenstaander die zijn 'plek' kennen moet,
hier woont geen allochtonenras, allochtoon is een....

No span, what's in a name?

contradictio in terminus, laat je niet verblinden, ik ben geen contradictie
maar gastheer...

Wat!!!

claim net als jij gastheerschap, ik kom van hier, ben uit hier, ik ben gewoon
een zwarte autochtoon

Wat!!!!!! Je bent wat? Welke vrijheid permitteer jij je man?

No span. What's in a name?

Noot:

No span betekent *Maak je niet druk*. Dit van oorsprong Surinaams gezegde
raakte dankzij cabaretier Jörgen Raymann verder ingeburgerd in de
Nederlandse straattaal.

Lucy Kortram

Lucy Kortram begon met schrijven nadat ze op 12-jarige leeftijd de eerste prijs won van een verhalenwedstrijd bij dagblad De Ware Tijd. Eenmaal afgestudeerd besteedde zij haar tijd aan gezin (gehuwd, 2 kinderen), studie (gepromoveerd sociaal wetenschapper, 1990) en drukke banen in de adviessector en aan enkele universiteiten en hogescholen waar zij werkzaam was.

Kortram is vanaf 2018 lid van het Deventer Dichterscafé en van de dichtersgroep in Oosterbeek (huidige naam Zinbiose). Zij schrijft voor haar plezier, draagt in diverse settingen uit eigen werk voor en levert op verzoek incidentele bijdragen aan gedichtenbundels, websites e.d. Onder meer in: De Stadsgedichtenbundel, Uitgeverij Kontrast Oosterbeek (2017); in: Een geluk als nieuwe wijn geschonken, uitgegeven door Poëziecentrum (2020); op: Caribisch Uitzicht/Werkgroep Caraïbische Letteren, (mei en juli 2020); Bloemlezing Album van de Caraïbische Poëzie, uitgeverij Rubinstein Amsterdam(2022). In 2020 werd ze genomineerd voor de Turing Gedichtenwedstrijd. Sindsdien legt zij zich weer meer toe op schrijven van gedichten en verhalen. In deze periode moest zij ook van long covid genezen. Ze schrijft over diverse alledaagse thema's, in de vorm van light verse, is erg geïnteresseerd in het vraagstuk van multicultureel samenleven en onderliggende verhoudingen tussen wit en zwart, en bereid momenteel haar eigen gedichtenbundel voor.

Nieuw leven

Het is donker.

Het licht van de lantaarnpaal schijnt door een kier van de gordijnen.

Hij hijgt. Zijn dikke lijf bovenop mij ontdoet zich van zijn zaad en rolt van mij af.

De laatste klant van vanavond.

Van mijn leven. Nooit meer, denk ik.

Van nachtvlinder naar zonnekind.

Ticket in mijn volgepakte tas.

Spanje.

Morgen vertrek ik.

De vetzak draait zich naar mij om en lacht.

'Jij gaat helemaal nergens heen.'

Met het mes wijst hij naar mijn tas en steekt het dan tussen mijn ribben.

Het is mijn pooier.

Ik heb hem in het donker niet herkend.

Dorothea Virginia Russel

In het dagelijks leven leidt deze schrijfster een intern uitzendbureau bij een grote kweker. In haar vrije tijd ruimt zij zwerfafval op en doet ze mee met verhalenwedstrijden. Ze is 62 jaar.

Het leven doet pijn

Het leven doet pijn.
Zoveel pijn
dat er blauwe plekken komen op je ziel,
simpel door ernaar te kijken.

Het is een continu afscheid
van de vrijheid,
van de liefde,
van alles wat zin geeft.

Het zweeft als een ballon door de lucht,
weerloos, overgeleverd
aan de grillen van de wind.

Tjade Witmaar

Tjade Witmaar (1956, Den Haag) woont, en werkte, in Spanje en al daarvoor schreef hij met veel plezier korte verhalen en gedichten. Andere liefhebberijen zijn reizen, fotograferen, schilderen en wandelen. Soms heeft hij daarom tijd tekort, maar dat maakt zijn leven spannender.

Heldendicht

Elke vijf mei reis ik naar de Keukenhof,
met een door Chris Lebeau vervalst reisbiljet
en eer onze vrijheid met een sperverlof.

Opdat niemand in ons land zal vergeten,
dat democratie bestaat door volksverzet
en narcistenbollen niet zijn te eten.

Witte raaf

Ik ben geconformeerd
en daarom dus niet vrij.
Mijn ziel gecorrumpeerd,
door onze maatschappij.

Al sinds mijn conceptie,
maakt 't systeem mij slaaf.
Vrijheid als deceptie,
gelijk een witte raaf.

Bert Bossman

'Hetzelfde is elke dag weer anders' is een gevleugelde constatering van Bert Bossman. In zijn oneliners, versjes en gedichten vangt hij met oprechte verbazing de dagelijkse wereld om hem heen.

Die wereld is de wereld, want Bert is geen geboren kaaskop, maar een internationaal kaasplankje. De wieg van de Brit-Nederlander stond op het Italiaanse eiland Sardinië. Hij werd gedoopt in Londen, groeide op tussen de Westlandse kassen, studeerde nabij de Big Apple en kwam voor de liefde terug naar Nederland.

Op 21-jarige leeftijd startte hij als zelfstandig ondernemer in de marketingcommunicatie. Zijn creativiteit bleef niet beperkt tot het zakelijke segment, maar vond ook zijn weg in een oeuvre originele poëzie dat bestaat uit vrolijke puntdichten en plezierdichten met een boodschap.

Voor onze vrijheid

Verbeten is de aanval, standvastig ons verzet.
Gestrand in bloed en modder, eendrachtig deze opmars toch belet.

Gejuich klinkt. Vele levens zijn verloren maar de zege is behaald.
Dan... rest nog een kogel voor de verrader, zodat ook hij de prijs betaalt.
Voor onze vrijheid.

Helden, uit moederschoot gebaard, voor de vijand niet gezwicht.
Jong en vol lood geschoten.
Rij na rij, in een kuil gegooid met koud vaderland gedicht.
Voor onze vrijheid.

Wie staat dadelijk opnieuw op tegen onrecht, tiran of knoet?
Wie is dan eer en vaderland verplicht, te goeder trouw strijdend tegen
kwade wil?

Ach, het is het slagveld om het even, geen kogel leert ertussen ooit verschil.

Het volkslied klinkt! Marcheren maar, laadt de geweren.
Laten we schijten op de koppen van de machtsbeluste heren.

Wie niet voor zijn vrijheid vecht, knielt de volgende dag als knecht.

Wederom vloeit dan het bloed.
Voor onze vrijheid.

Frits Niemans

Bovenstaand gedicht is geschreven naar aanleiding van het bezoek aan een oorlogskerkhof en maakt deel uit van de gedichtenbundel Loslaten. Frits Niemans startte met dichten na een verblijf in het ziekenhuis. Inmiddels is hij genezen, maar met dichten is hij niet meer gestopt.

Aarde

Ik loop met mijn vrouw door het bos.
De zon schijnt door het groene bladerdek, de vogels zingen hun hoogste lied.
Ik zou gelukkig moeten zijn.
Maar ik ben het niet.
Want de vrouw naast mij is niet de ware.
Die wetenschap draag ik al jaren als een vaag bewustzijn op mijn schouders waardoor ik enigszins krom loop.

Voor ons nadert een echtpaar met een hond.
Ik kijk naar de man en de man kijkt naar mij.
Dan gebeurt er iets.
De aarde zou even stil moeten staan.
Dat gebeurt niet.
We passeren elkaar en het moment is voorbij.

Ik kijk achterom en de man kijkt achterom.
We weten het van elkaar.
Toch lopen we door en lijden ons leven verder.

Jolanda Hommes

Jolanda Hommes werkt als zelfstandige in de kinderopvang. In 2020 werd haar jeugdroman Sita uitgegeven door Uitgeverij Eigenzinnig.

Buiging

Ik buig in vrijheid,
voor iedereen
die zijn handen uit de mouwen steekt
voor een betere wereld.

Ik buig in vrede,
voor mijn ouders
die mij een veilige jeugd gaven.
Voorraadschuur gevuld met weckgoed uit de tuin.

Aardappelen, steenkool, zelfgemaakte jam,
gehaakte randjes langs de planken.
Uit resten hout, wol en andere vondsten
ontstonden wonderen die niemand anders had.

Geboren vijftien jaar na de bevrijding,
een zucht in de eeuwigheid,
splinter in het oog van de geschiedenis van de mens.
Opgegroeid zonder angst voor represailles en verraad.

Ik buig daarom diep
voor allen die blijven strijden,
die doorgaan met voelen en adem halen.
Voor hen die het leven kleur geven.

Ik buig diep
voor alle bloemen in het veld,
die iedere lente weer opnieuw
hun koppen boven het maaiveld durven uitsteken.

Ik buig
In vrijheid
Kan ik
Buigen

Miryam Schobben

Miryam Schobben (Heerlen, 1960) studeerde aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Maastricht en was jaren werkzaam als kunstenaar en docent tekenen en schilderen. Ze schrijft korte verhalen en gedichten. Publiceerde o.m. in Stadsgeluiden (2012) en Skyline (2015) van stichting Poëtikos. Bracht in samenwerking met fotograaf Jaco Simons de gedichtenbundel Intermezzo in Visio (2014) uit. Kneedt graag filosofische universums uit absurde fantasieën en rauwe realiteit. Volgde de opleiding Literair Schrijven aan de Schrijversacademie Antwerpen. Binnenkort verschijnt haar debuutroman Grensverleggers.